

Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný správny orgán v zmysle §2 ods. 3, ods. 5 a §3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle §5 ods.1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa §56 písm. a) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vydáva na základe výsledkov procesu posudzovania v súlade s §14 podľa tohto zákona

Z Á V E R E Č N É S T A N O V I S K O

z posúdenia strategického dokumentu

Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030

(č.j. OU-ZV-OSZP-2022/000676-049)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Mesto Zvolen

2. Identifikačné číslo

320439

3. Adresa sídla

Mestský úrad
Námestie slobody č. 22
960 01 Zvolen

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Lenka Balkovičová
primátorka mesta Zvolen

Námestie slobody č. 22
960 01 Zvolen
+421 045 5330 214
e-mail: primatorka@zvolen.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030

2. Charakter

Strategický dokument „Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030“ (ďalej aj „PHRSR UMR Zvolen“) definovaný podľa §4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorých predpisov je predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov podľa tohto zákona.

Územie UMR Zvolen tvorí územie Mesta Zvolen, Mesta Sliach, Obce Budča, Obce Kováčová a Obce Lieskovec.

PHRSR UMR Zvolen je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Agende OSN pre udržateľný rozvoj 2030, národnej stratégii (vízia a stratégia rozvoja Slovenska do r. 2030), ako aj nadradeného PHRSR BBSK a je vypracovaný ako kľúčový dokument, na základe ktorého Mesto Zvolen, Mesto Sliach, Obec Kováčová, Obec Budča a Obec Lieskovec sa pri výkone svojej činnosti budú starať o všestranný rozvoj svojho územia a potreby svojich obyvateľov.

Z hľadiska obsahovej štruktúry je dokument spracovaný v súlade s požiadavkami zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Schválenie PHRSR UMR a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie je podmienkou pre získanie dotácií zo štátneho rozpočtu resp. z doplnkových zdrojov (doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov EÚ poskytované podľa osobitných predpisov).

Pri tvorbe strategického dokumentu sa rešpektovali aktuálne metodické dokumenty pre tvorbu takéhoto dokumentu a to v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (verzia 1.04) 2022, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného rozvoja.

3. Hlavné ciele

Cieľom dokumentu PHRSR UMR Zvolen je na základe komplexnej analýzy územia, jeho silných a slabých stránok, identifikovaných rozvojových potrebách stanoviť stratégiu jeho ďalšieho rozvoja v rôznych oblastiach, aby bol zabezpečený optimálny hospodársky a sociálny rozvoj územia s cieľom jeho vyváženého a udržateľného rozvoja. Celkovú predstavu o budúcnosti vyjadruje vízia rozvoja územia UMR Zvolen.

Pre naplnenie vízie rozvoja bola stanovená štruktúra cieľov, zahŕňajúca hlavný cieľ rozvoja a ďalšie strategické (na úrovni priorit) a špecifické ciele (na úrovni strategických investičných balíčkov). Hlavným cieľom je vytvoriť inovatívny, ekologický, prepojený, súdržný a vzdelaný región s kvalitnými podmienkami pre život obyvateľov. Zvolená stratégia na dosiahnutie hlavného cieľa vychádza z komplexných potrieb územia a ich dôležitosti pre zabezpečenie kvality života jeho občanov. Pre naplnenie hlavného cieľa bolo stanovených 5 strategických cieľov. Schéma prepojenia hlavného cieľa a strategických cieľov:

Hlavný cieľ

Vytvoriť inovatívne, environmentálne udržateľné, prepojené, súdržné a vzdelané územie s kvalitným životom jeho obyvateľov na území UMR Zvolen

Cieľ 1	Cieľ 2	Cieľ 3	Cieľ 4	Cieľ 5
Posilniť inovácie	Zlepšovať stav prioritných zložiek životného prostredia a adaptačnej schopnosti na klimatickú zmenu	Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území	Zlepšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb pre riešenie životných situácií obyvateľov na území	Zabezpečiť komplexný rozvoj a atraktivitu územia UMR Zvolen

Strategické ciele sú v strategickom dokumente detailnejšie rozpracované prostredníctvom jednotlivých špecifických cieľov.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Dokument PHRSR UMR Zvolen je spracovaný v súlade s metodikou a zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov

Rámcovo tento strategický dokument pozostáva z:

Analytická časť, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie územia, odhad jeho budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja územia UMR Zvolen. V tejto časti dokument identifikuje vnútorný potenciál územia UMR Zvolen a to z hľadiska sociálneho rozvoja, z hľadiska ekonomického rozvoja a z hľadiska environmentálneho rozvoja. Zároveň boli identifikované kľúčové výzvy v sociálno- ekonomickú, územno-technickej, prírodno-environmentálnej a inštitucionálno-organizačnej oblasti. Na základe analytických výstupov boli identifikované kľúčové výzvy pre územie UMR Zvolen z vonkajšieho prostredia a to: politické, ekonomické, sociálne, technologické, legislatívne a environmentálne. Taktiež boli zadefinované limity tohto územia, ktoré môžu ohroziť rozvoj územia. Tieto limity boli rozdelené ako strategické (také, ktoré vychádzajú z cieľov a priorít nadradených strategických dokumentov, ktoré treba zohľadniť v nižších stupňoch strategických dokumentoch), ďalej územnoplánovacie limity (rešpektovanie vlastníckych vzťahov, ochranných pásiem a pod.), environmentálne limity (územia podliehajúce ochrane prírody a krajiny). Hlavné problémy územia UMR Zvolen boli identifikované v oblasti:

a/ ľudských zdrojov

- znižovanie počtu obyvateľov a odchod obyvateľov v produktívnom veku z územia
- starnutie obyvateľstva a zvyšovanie dopytu po vybraných sociálnych a zdravotníckych verejných službách
- nedostatok kvalitných pracovných miest pre všetky vekové skupiny

b/ infraštruktúry

- nesystematická /nedostatočná údržba existujúcej infraštruktúry
- zmena klímy a životného prostredia

c/ procesov

- súdržnosť a spolupráca v území

V rámci analýzy SWOT boli identifikované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia územia. Silné a slabé stránky pomenovávajú súčasný stav riešenej problematiky v samospráve z hľadiska vnútorných faktorov. Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú vonkajšie vplyvy, ktoré pôsobia alebo o ktorých predpokladáme, že budú pôsobiť na vývoj v danej oblasti.

Územie UMR Zvolen patrí medzi menšie územia UMR na Slovensku (cca 51 tis. obyvateľov) a však konkurenčnou výhodou spoločného územia je jedinečná kombinácia dopravnej križovatky, priemyselnej výroby, známych kúpeľov a existencia významnej univerzity. Územie UMR Zvolen má tieto konkurenčné výhody:

Zvolen- centrum vzdelania a vedy so širokou sieťou škôl a vedecko – výskumných pracovísk, univerzitné mesto, centrum lesníctva, významný uzol cestnej a železničnej dopravy, kultúrno – historický potenciál územia, strojárky, potravinársky priemysel

Sliač- kúpeľné mesto, liečivé minerálne pramene, letisko

Budča- priemyselno-logistická zóna

Kováčová – kúpele, rehabilitačné centrum

Lieskovec -priemyselná zóna

V rámci analýzy je konštatované, že rozdiely medzi jednotlivými obcami a mestom tvoriacim územie UMR Zvolen nie sú markantné v dôsledku ich blízkosti k jadrovému mestu Zvolen. Hlavné faktory rastu pre mestské územie predstavujú produktivita práce, flexibilný pracovný trh práce, inovácie, transfer technológií a kvalifikovaná pracovná sila.

Príčinné súvislosti a vzájomné väzby identifikovaných javov boli spracované vo forme stromu výziev a problémov. Strom bol využitý pri definovaní cieľov a opatrení. V strome problémov bolo identifikovaných 5 problémov UMR Zvolen

- problém 1 Nedostatočne využitý inovatívny potenciál v území
- problém 2 Nedostatočný stav životného prostredia
- problém 3 Nevhodná dopravná infraštruktúra
- problém 4 Nedostatočný rozsah a nerovnomerná kvalita verejných služieb
- problém 5 Nerovnomerná kvalita života v území

Strategicko-programová časť, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja územia rešpektovaním princípov regionálnej a miestnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja celého územia UMR Zvolen. Víziou územia UMR Zvolen je, že toto územie bude v r. 2030 súdržným a prosperujúcim územím, ktoré bude atraktívne pre obyvateľov ako aj návštevníkov územia a aktívne bude vedieť reagovať na príležitosti a výzvy. Hlavným cieľom je vytvoriť inovatívne, environmentálne udržateľné, prepojené, súdržné a vzdelané územie s kvalitným životom jeho obyvateľov na území UMR Zvolen. Taktiež sú samostatne stanovené vízie pre mesto Zvolen, Sliač a obce Kováčová, Budča a Lieskovec - pre rozvoj ich územia. Pre dosiahnutie vízie územia UMR Zvolen bolo stanovených 5 priorít:

Priority UMR Zvolen
Priorita 1 Inovatívne územie UMR Zvolen – prosperujúce a inteligentné územie Priorita 2 Environmentálne udržateľné územie UMR Zvolen – čisté a zdravé prostredie pre budúce generácie Priorita 3 Prepojené územie UMR Zvolen – s kvalitnou a udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou Priorita 4 Súdržné a vzdelané územie UMR Zvolen – s kvalitným vzdelávaním, atraktívnymi pracovnými miestami, súdržnými komunitami, dostupnými verejnými službami a bývaním

Priorita 5 Kvalitný život na území UMR Zvolen – bezpečné prostredie, zdravý životný štýl, udržateľné využívanie prírodného a kultúrneho dedičstva, moderná samospráva a aktívna občianska spoločnosť

Uvedené priority sú v strategickej časti dokumentu rozčlenené podľa ich väzieb na jednotlivé nadradené dokumenty t.j. väzba PHR SR UMR Zvolen, na Agendu 2030, na Program Slovensko, na Plán obnovy a odolnosti, na PHRSR BBSK.

Uvedených 5 strategických cieľov je následne rozpracovaných prostredníctvom 25 špecifických cieľov, pričom sú definované aj kritické ciele t.j., také ktoré môžu významne ovplyvniť plnenie ostatných cieľov, pričom často sú ovplyvnené externými faktormi (napr. finančnými zdrojmi). Z tohto titulu bolo nutné stanoviť priority cieľov, pričom toto je úlohou mestských a obecných zastupiteľstiev ako aj Kooperačnej rady UMR Zvolen, ktorá zohľadní potrebu realizácie resp. stav pripravenosti konkrétneho projektu a možnosť jeho financovania.

Špecifické ciele v rámci 5 strategických cieľov boli definované nasledovne:

Strategický cieľ 1) - Posilniť inovácie, výskum, vývoj a podnikanie na území UMR Zvolen

- 1.1 Zvýšiť intenzitu kooperácie medzi výskumnými a inovačnými kapacitami, univerzitami a verejným sektorom s dôrazom na unikátnosť Technickej univerzity vo Zvolene
- 1.2 Vytvárať podmienky na rozvoj malého a stredného podnikania vrátane rodinného podnikania
- 1.3 Zlepšiť manažment, služby a infraštruktúru pre podporu udržateľného cestovného ruchu, kultúry a kreatívneho priemyslu
- 1.4 Pilotne overiť komplexný program pre talenty a nadaných mladých ľudí
- 1.5 Zlepšiť interné systémy a služby verejnej správy

Strategický cieľ 2) - Zlepšovať stav prioritných zložiek ŽP a adaptačnej schopnosti na klimatickú zmenu na území UMR Zvolen

- 2.1 Zvýšiť energetickú efektívnosť budov (kritický cieľ)
- 2.2 Realizovať adaptačné opatrenia na zmenu klímy
- 2.3 Zaviesť prvky obehového hospodárstva
- 2.4 Posilniť prevenciu rizík a odolnosť voči katastrofám (kritický cieľ)
- 2.5 Znížiť environmentálnu záťaž územia UMR Zvolen
- 2.6 Podporovať zvyšovanie environmentálneho povedomia, občianskeho aktivizmu a dobrovoľníctva

Strategický cieľ 3) - Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území UMR Zvolen

- 3.1 Zlepšiť dopravnú infraštruktúru územia s preferenciou verejnej osobnej dopravy (kritický cieľ)
- 3.2 Dobudovať bezpečnú infraštruktúru pre nemotorovú dopravu (kritický cieľ)
- 3.3 Vytvoriť podmienky pre digitalizáciu verejných služieb

Strategický cieľ 4) - Zlepšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb na riešenie životných situácií obyvateľov na území UMR Zvolen

- 4.1 Zlepšiť prístup obyvateľov k informačným a poradenským službám v rôznych životných situáciách
- 4.2 Modernizovať vzdelávaciu infraštruktúru
- 4.3 Zvýšiť podiel komunitne vedených verejných služieb
- 4.4 Zabezpečiť dostupnosť a udržateľnosť sociál. a zdravotných služieb (kritický cieľ)
- 4.5 Zvýšiť dostupnosť rôznych foriem bývania (kritický cieľ)
- 4.6 Podporiť rozvoj komunitnej práce, vrátane sociálne slabších a vyčlenených komunit

Strategický cieľ 5) - Zabezpečiť komplexný rozvoj a atraktivitu územia UMR Zvolen

- 5.1 Vytvoriť bezpečné fyzické prostredie miest a obcí
- 5.2 Zaviesť koncepčný a aktívny prístup k starostlivosti o kultúrne dedičstvo (kritický cieľ)
- 5.3 Dobudovať infraštruktúru pre pohybové aktivity a voľný čas
- 5.4 Vybudovať spoločnú strategickú a implementačnú kapacitu územia
- 5.5 Vytvoriť podmienky pre rozvoj občianskej spoločnosti a participáciu obyvateľov na príprave a realizácii verejných politík

Na základe výsledných analýz bola zvolená výsledná stratégia založená na posilnení silných stránok územia UMR Zvolen a využití príležitostí. Hlavnými princípmi rozvoja územia je udržateľný územný rozvoj, založený na ochrane, efektívnom a ekologickom využívaní zdrojov územia, uplatňovanie smart konceptu, participácia a súdržnosť. Stratégia smart rozvoja UMR je zameraná na dosiahnutie vysokej kvality života prostredníctvom realizácie inovácií a zmien. Integrovaný a participatívny prístup pri spracovaní a implementácii PHRSR je nevyhnutnosťou pre integrované územné investície realizované na území UMR Zvolen. V časti dokumentu sú zadefinovaní partneri pre implementáciu PHRSR a zadefinovaná stratégia pre ich zapojenie sa do procesu spolupráce.

Realizačno-finančná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja územia, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných a finančných plánov. V tejto časti sú popísané nástroje a zdroje na implementáciu PHRSR. A to : inštitucionálne a organizačné opatrenia, finančné nástroje, ľudské zdroje, informačné zdroje a koncepčné materiály. Taktiež je zadefinovaný implementačný plán PHRSR UMR Zvolen v ktorom sú stanovené míľniky, zodpovední partneri a termíny plnenia úloh. Implementácia PHRSR UMR Zvolen bude možná realizáciou samotných projektov prostredníctvom dopytovo – orientovaných výziev pre samotné projekty a integrovaných územných investícií. V kapitole je popísaný zásobník aktivít a projektov, ktorý je stanovený pre 20 rôznych oblastí a určenie ich priority. Monitorovanie PHRSR UMR Zvolen bude realizované podľa plánu monitorovania a hodnotenia. Toto bude prebiehať prostredníctvom súboru ukazovateľov. Vo vzťahu k prioritám a cieľom boli definované aj kľúčové ukazovatele. Systém monitorovania bude previazaný s programovými rozpočtami miest a obcí. V procese monitorovania sa uskutoční zber a spracovanie dát, následne sa údaje vyhodnotia v hodnotiacej záverečnej správe. Hodnotiaca správa bude zameraná na úspešnosť plnenia priorit a cieľov pri implementácii PHRSR, na správnosť voľby nástrojov pri implementácii PHRSR a na fakt či sú ciele, proces implementácie alebo výsledky implementácie stratégie ovplyvnené meniacimi sa okolnosťami, efektívnosti alokovaných zdrojov a pod.

Záver kapitoly popisuje tvorbu akčných a finančných plánov. Pričom akčný plán spoločného PHRSR UMR Zvolen tvoria vzájomne koordinované akčné plány zúčastnených miest a obcí a tento obsahuje zoznam plánovaných aktivít, vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov. Finančný plán spoločného PHRSR UMR Zvolen tvoria vzájomne koordinované finančné plány zúčastnených miest a obcí. Ten identifikuje finančné objemy, charakter zdrojov a spôsoby financovania projektov. V zásobníku je evidovaných 107 projektových aktivít/projektov na území UMR Zvolen. V ďalšej časti kapitoly sú uvedené predpokladané zdroje a možnosti financovania ako aj neskôr sú uvedené riziká implementácie a ich prevencia. Záver je venovaný systému transparentného hodnotenia plnenia priorit

a cieľov stratégie ako aj systému identifikácie potreby aktualizácie alebo tvorbe nového PHRSR UMR Zvolen.

Obsah strategického dokumentu ako aj jednotlivé kapitoly sú spracované v súlade s metodikou a so základnou schémou odporúčaného obsahu PHRSR .

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Pri spracovaní PHRSR UMR Zvolen sa analyzovali a zohľadňovali už jestvujúce programovacie a plánovacie dokumenty na regionálnej a lokálnej úrovni, celoštátnej úrovni, ako aj strategické dokumenty z ktorých kľúčové sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

názov	typ dokumentu	oblasť
Agenda OSN pre udržateľný rozvoj 2030 (Agenda 2030)	nadnárodný	multisektorový
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja SR – Slovensko 2030 Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov	národný	multisektorový
Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030	národný	inovácie, ľudský kapitál, životné prostredie, energetika, podnikateľské prostredie, regionálny rozvoj
Partnerská dohoda SR	národný	multisektorový
Plán obnovy a odolnosti	národný	multisektorový
Národný investičný plán SR 2018-2030	národný	multisektorový
Iniciatíva Catching-up regions	národný	regionálny rozvoj, inovácie, ľudské zdroje
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030 Územný plán VÚC BBSK vrátane zmien a doplnkov	regionálny	multisektorový
PHSR mesta Zvolen na obdobie 2014-2020 PHSR mesta Sliač na roky 2016-2021 PHSR obce Budča na roky 2015-2025 PHSR obce Kováčová na roky 2015-2024	lokálny	multisektorový
Územný plán mesta Zvolen a jeho zmeny a doplnky Územný plán mesta Sliač a jeho zmeny a doplnky Územné plány obce (Budča, Kováčová, Lieskovec) a ich zmeny a doplnky	lokálny	multisektorový

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

V zmysle §3 ods. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) je PHRSR UMR Zvolen strategickým dokumentom. Jeho pôvodný názov bol Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja Zvolen, ktorý neskôr bol predefinovaný ako podmnožina PHRSR UMR Zvolen a napokon ako samostatný dokument. Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov je presne zadefinovaný v zákone o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Zákon o posudzovaní zohľadňuje požiadavky Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Príslušný orgán, Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o životné prostredie, vykonal posudzovanie strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen podľa §4 ods. 1 tohto zákona.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Oznámenie o strategickom dokumente Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2021 - 2027 bolo vypracované ku dňu 31.05.2021 a podľa §5 ods. 1 uvedeného zákona bolo dňa 01.06.2021 predložené príslušnému orgánu, Okresnému úradu vo Zvolene, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej aj „OÚ Zvolen, OSŽP). Obstarávateľom strategického dokumentu je Mesto Zvolen, zastúpené primátorkou mesta Ing. Lenkou Balkovičovou .

OÚ Zvolen OSŽP dňa 04.06.2021 rozposlal Oznámenie listom č. OU-ZV-OSZP-2021/007530 podľa §6 ods. 2 uvedeného zákona zainteresovaným subjektom - dotknutým orgánom a dotknutým obciam. Zároveň príslušný orgán oznámil, že konzultácie k predmetnému strategickému dokumentu podľa §63 uvedeného zákona je možné vykonať počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na základe vopred dohodnutého termínu, na adrese príslušného orgánu a zároveň, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente je možné predkladať do 15 dní odo dňa, kedy bolo oznámenie zverejnené dotknutou obcou podľa ust. §6 ods. 5 uvedeného zákona na adresu príslušného orgánu.

Informácia o oznámení a samotné oznámenie bolo zverejnené v zmysle zákona, na úradných tabuliach a na stránkach miest a obcí územia UMR Zvolen, k nahliadnutiu na mestských a obecných úradoch dotknutých obcí a tiež prostredníctvom webového sídla Ministerstva ŽP SR (enviroportal.sk). K Oznámeniu boli príslušnému orgánu doručené písomné stanoviská niektorých oslovených subjektov a verejnosti. Väčšina doručených stanovísk bola bez pripomienok a určité pripomienky a požiadavky boli sformulované v stanoviskách od nasledovných subjektov:

- Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia, list č. 08652/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 16. 06. 2021,
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, list č. KPUBB-2021/13168-2/49323/KLI zo dňa 16. 06. 2021,
- Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-ZV-OSZP-2020/008211002 zo dňa 21. 06. 2021.

Uvedené stanoviská k Oznámeniu sú uvedené v Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

Kľúčové pripomienky a požiadavky boli po preštudovaní a prerokovaní so zainteresovanými subjektami na stretnutí k prerokovaniu návrhu rozsahu hodnotenia konanom 22.07.2021 na OÚ Zvolen OSŽP, v zmysle §8 uvedeného zákona sformulované do

Rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu (list č. OU-ZV-OSZP-2021/007530-021 zo dňa 23.07.2021). V rozsahu hodnotenia bola sformulovaná požiadavka na vypracovanie Správy o hodnotení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie podľa Prílohy č. 4 zákona o posudzovaní s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia. Rozsah hodnotenia určil aj varianty pre ďalšie hodnotenie – nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) a návrhový variant strategického dokumentu. Rozsah hodnotenia teda stanovil všeobecné podmienky a špecifické požiadavky ktorými sa má zaoberať Správa o hodnotení strategického dokumentu. Časový harmonogram spracovania SOH nebol stanovený. Boli určené dve špecifické požiadavky:

- požiadavka na odkanalizovanie priemyselného parku a vybudovanie ČOV Lieskovec, nakoľko odkanalizovanie celej priemyselnej lokality Lieskovskej cesty je jedným z limitujúcich faktorov rozvoja tejto časti aglomerácie,
- požiadavka na rešpektovanie záväznej časti Územného plánu VÚC BBSK a záväznú časť ÚPD obcí pri realizovaní projektu Logistický areál Budča, ktorý čiastočne zasahuje do lokality navrhovanej pre terminál intermodálnej prepravy.

Rozsah hodnotenia bol doručený zainteresovaným subjektom a bol zverejnený v zmysle zákona o posudzovaní.

V súlade so zákonom obstarávateľ zverejnil rozsah hodnotenia strategického dokumentu bezodkladne po jeho doručení formou informácie o rozsahu hodnotenia strategického dokumentu spôsobom v mieste obvyklým.

Verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby mohli predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu príslušnému orgánu do 10 dní od jeho zverejnenia. Príslušný orgán doručil pripomienky po ich vyhodnotení obstarávateľovi.

V zmysle Rozsahu hodnotenia, bola v júni 2022 spracovaná Správa o hodnotení strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen na obdobie 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2030 Mgr. Erikou Kočickou, Zvolen. Obstarávateľovi bola Správa o hodnotení doručená 28.06.2022 a následne bola zverejnená pre verejnosť aby bolo možné k nej podávať stanoviská a pripomienky. OÚ Zvolen, OSŽP dňa 04.07.2022 oznámil miesto a čas konania konzultácií v súlade s §63 zákona o posudzovaní. Pripomienkové konanie bolo uskutočnené v termíne od 07.07.2022 do 29.07.2022. Deň a miesto uskutočnenia verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu zverejnil obstarávateľ na úradnej tabuli a webovom sídle dňa 08.07.2022 a dňa 11.07.2022 termín zverejnil v miestnej tlači. Samotné verejné prerokovanie sa konalo dňa 26.07.2022 v zasadacej miestnosti Mestského úradu vo Zvolene. Na rokovaní sa zúčastnili zástupcovia obstarávateľa jednotlivých miest a obcí územia UMR Zvolen, poslanci, zástupcovia štátnej správy a verejnosť. Oprávnený zástupca obstarávateľa primátorka mesta Zvolen Ing. Lenka Balkovičová, verejné prerokovanie otvorila a privítala zúčastnených. Ing. L. Potančoková, referent odboru rozvoja mesta Zvolen následne prítomných informovala o samotnej Správe o hodnotení a taktiež o ďalšom postupe prác na strategickom dokumente. V rámci diskusie boli zodpovedané otázky prítomných, ktorý sa zaujímali o možnosť dopĺňania projektov do zásobníka aktivít, taktiež o implementáciu jednotlivých projektov resp. niektoré otázky sa týkali už konkrétnych pripravovaných investičných zámerov mesta Zvolen. Zápis z verejného prerokovania vyhotovila Ing. L. Potančoková a ten spolu s prezenčnou listinou je uložený na Okresnom úrade vo Zvolene ako dokladová časť.

V zmysle §13 ods. 4 zákona o posudzovaní OÚ Zvolen, OSŽP listom č. OU-ZV-OSZP-2022/000676-044 zo dňa 05.08.2022 určil spracovateľku odborného posudku strategického dokumentu. Odborný posudok bol spracovaný a obstarávateľom doručený na OÚ Zvolen, OSŽP v súlade s §3 ods. 5 až 9 zákona. Na základe uvedeného odborného posudku bolo

podľa §14 ods. 1 v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia vypracované toto záverečné stanovisko k strategickému dokumentu „Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030“.

Príslušný orgán doručí záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu a dotknutým obciam a zverejní ho na webovom sídle MŽP SR.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie – schválenie

Mestské zastupiteľstvo Zvolen

Mestské zastupiteľstvo Sliač

Obecné zastupiteľstvo Budča

Obecné zastupiteľstvo Kováčová

Obecné zastupiteľstvo Lieskovec

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie mestského zastupiteľstva Zvolen

Uznesenie mestského zastupiteľstva Sliač

Uznesenie obecného zastupiteľstva Budča

Uznesenie obecného zastupiteľstva Kováčová

Uznesenie obecného zastupiteľstva Lieskovec

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Zodpovedným riešiteľom je Mgr. Erika Kočická, bytom Zvolen, ktorá vypracovala správu o hodnotení strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen na životné prostredie (ďalej aj „správa o hodnotení strategického dokumentu“) v júni 2022 v štruktúre podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní a boli v nej zapracované všeobecné podmienky a špecifické požiadavky uvedené v rozsahu hodnotenia č. OU-ZV-OSZP -2021/007530-021 zo dňa 23.07.2021 vydaného Okresným úradom Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola po formálnej stránke spracovaná podľa §9 ods. 3 zákona o posudzovaní a obsahuje 136 strán textu a prílohy.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Podľa §13 ods. 4 zákona o posudzovaní príslušný orgán listom č. OU-ZV-OSZP-2022/000676-044 zo dňa 05.08.2022 (prevzatým dňa 15.08.2022) určil za spracovateľku odborného posudku k strategickému dokumentu PHRSR UMR Zvolen (ďalej len „odborný posudok“) Ing. Danku Gajdošovú, Banská Štiavnica, zapísanú ako fyzickú osobu v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie na Ministerstve životného prostredia SR pod číslom 557/2011 OEP (ďalej len „spracovateľka odborného posudku“). Obstarávateľ doručil príslušnému orgánu odborný posudok k strategickému dokumentu a súvisiacej dokumentácie v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát. Spracovateľka odborného posudku sa nepodieľala na vypracovaní návrhu strategického dokumentu alebo správy o hodnotení strategického dokumentu a odborný posudok a návrh záverečného stanoviska vypracovala na základe poskytnutých podkladov týkajúcich sa procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie k predmetnému strategickému dokumentu, ktoré boli doručené spracovateľke odborného posudku v kópii od príslušnému orgánu, ako aj na základe odborných vedomostí a poznatkov z posudzovania vplyvov na životné prostredie a danej posudzovanej problematiky.

Cieľom odborného posúdenia bolo podľa §13 ods. 8 zákona o posudzovaní:

- ~ vyhodnotenie úplnosti správy o hodnotení strategického dokumentu
- ~ vyhodnotenie stanovísk podľa § 12 zákona o posudzovaní
- ~ vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia
- ~ vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií
- ~ vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu
- ~ vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu

Na vypracovanie posudku mala spracovateľka k dispozícii tieto dokumenty :

- ~ Oznámenie o strategickom dokumente
- ~ PHR SR UMR Zvolen
- ~ Správa o hodnotení strategického dokumentu
- ~ Záznam z verejného prerokovania SOH konaného dňa 26.7.2022
- ~ Stanoviská k SOH, ktoré boli doručené OÚ Zvolen, OSŽP

Súčasťou odborného posudku podľa §13 ods. 9 zákona o posudzovaní bol aj návrh záverečného stanoviska podľa §14 zákona o posudzovaní.

Spracovateľka odborného posudku konštatovala, že Správa o hodnotení strategického dokumentu má 136 strán textu a prílohy pričom jej členenie zodpovedá prílohe č. 4 zákona o posudzovaní, tzn. členeniu správy o hodnotení strategického dokumentu. V kapitole I. Základné údaje o obstarávateľovi uvádza jeho názov, sídlo a meno, priezvisko, adresu, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie. V kapitole II. Základné údaje o strategickom dokumente sa uvádza názov strategického dokumentu, územie pôsobenia, dotknuté obce a orgány, schvaľujúci orgán, obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom. V kapitole III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia sú uvádzané informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať, informácie vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod., charakteristiky životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené, environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu a environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu. Kapitola IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia uvádza pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne). Kapitola V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie uvádza opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplynúť z realizácie strategického dokumentu. Správa o hodnotení taktiež obsahuje dôvody výberu zvažovaných alternatív zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu a opis toho, ako bolo vykonané vyhodnotenie vrátane ťažkostí s poskytovaním potrebných informácií, ako napr. technické nedostatky alebo neurčitosti, návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy

vrátane vplyvov na zdravie, netechnické zhrnutie poskytnutých informácií a informáciu o ekonomickej náročnosti.

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje dostatočné informácie o charaktere navrhovaného strategického dokumentu, základné informácie o súčasnom stave životného prostredia a základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. V správe o hodnotení sú vyhodnotené predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie ktoré bolo možné v tejto fáze spracovania dokumentu identifikovať.

Spracovateľka odborného posudku odporučila schváliť navrhovaný strategický dokument v predkladanom variante za podmienky zapracovania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v časti VI. Závery, kapitole č. 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu. tohto záverečného stanoviska a za podmienky vykonávania dôsledného monitoringu podľa časti VI. Závery, kapitoly č. 5. Návrh monitoringu tohto záverečného stanoviska.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Na príslušný orgán boli doručené (predložené) k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen tieto písomné stanoviská (kurzívou a podčiarknutým textom s názvom „Vyhodnotenie“ je popísané ich vyhodnotenie spracovateľkou odborného posudku a stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

1. Obvodný banský úrad (list č. 1703/2546/2022 zo dňa 07.07.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nie sú pripomienky.
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

2. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. odpadové hospodárstvo (list č. OU-ZV-OSZP-2022/012709/RAP zo dňa 14.07.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky.
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

3. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. ochrana ovzdušia (list č. OU-ZV-OSZP-2022/013474 zo dňa 03.08.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme z hľadiska zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov pripomienky.
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

4. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. OPaK (list č. OU-ZV-OSZP-2022/014275/SMID zo dňa 02.08.2022

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky.
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

5. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. štátnej vodnej správy (list č. OU-ZV-OSZP-2022/013572-002 zo dňa 27.07.2022

Zabezpečenie odkanalizovania celej priemyselnej lokality Lieskovskej cesty v k.ú. Lieskovec a aj v k.ú. Zvolen je potrebné považovať za jednu z priorit a za jeden z limitujúcich faktorov v súvislosti s rozvojom tejto časti mesta Zvolen, nakoľko v zmysle §

36 ods.2 vodného zákona, komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov, sa musia odvádzať a prejsť čistením len verejnou kanalizáciou. Náhradné a dočasné riešenia odkanalizovania prostredníctvom žúmp a domových čistiarní odpadových vôd majú z pohľadu ochrany vodných pomerov tiež svoje kapacity a obmedzenia. Odkanalizovanie tejto priemyselnej lokality je potrebné navrhnuť do vhodného recipientu v závislosti od druhu odvádzaných odpadových vôd.

Vyhodnotenie – stanovisko je akceptované s tým, že v zásobníku projektov je s označením A 4.3 : Výstavba, rekonštrukcia a zvýšenie kapacity prietoku kanalizácie v meste Zvolen, v rámci ktorého je vybudovanie nového kanalizačného zberača na Lieskovskej ceste začiatok projektu 2023 – koniec projektu 2026 a projekt A 4.11 s názvom: Odkanalizovanie priemyselného parku a vybudovanie ČOV, Lieskovec začiatok projektu 2023 – koniec projektu 2026.

6. Úrad práce , sociálnych vecí a rodiny Zvolen (list č. 2022/201581, ZV1/R-UPSVR/BEZ/2022/1097-40 zo dňa 18.07.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme námietky.

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

7. Okresné riaditeľstvo HaZZ vo Zvolene (list č. ORHZ-ZV1-2022/000401-002 zo dňa 20.07.2022

Nepredpokladá sa vznik negatívnych vplyvov na ŽP.

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

8. Banskobystrický samosprávny kraj
(list č. 09550/2022/ODDUPZP-2 zo dňa 14.07.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Zvolene (list č. HŽPaZ zo dňa 20.07.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme námietky.

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

10. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru vo Zvolene (list č. ORPZ-ZV-VO-187-001/2022 zo dňa 12.07.2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

11. Železnice SR , Bratislava (list č. 28319/2022/O210-23 zo dňa 14.07.2022

V rámci predmetného dokumentu žiadame zosúladiť a vziať do úvahy:

1. Zachovanie ochranného pásma dráhy (ďalej len „OPD“) 60 m od osi krajnej koľaje v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach v znení neskorších predpisov.
2. V prípade návrhu/podpory výsadby ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, tiež rešpektovať zákon o dráhach č. 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa § 4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa §6 Vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v OPD sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné

vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v OPD len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.

3. Opraviť označenia tratí podľa aktuálnej tabuľky traťových pomerov zverejnenej na stránke zsr.sk, poprípade uviesť zdroj označenia tratí, ktoré sú uvedené v texte dokumentu.
4. Zabezpečenie prejazdnosti (obslužnosti) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí hlavne pre účely MO SR:
 - Trať č. 115 Zvolen, Plešivec, Košice (HT – 02), Trať č. 118 Vrútky, Banská Bystrica, Zvolen (ST – 12),
 - Trať č. 119 Zvolen, Šahy (PT – 34).
5. Existujúce strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre:
 - a) Spracovaná štúdia uskutočniteľnosti „Elektrifikácia a optimalizácia trate Zvolen – Filákov“ (PRODEX spol. s r.o. 2020), ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk.
 - b) „Modernizácia trate Palárikovo – Zvolen“ v rámci ktorej by malo prísť k zvýšeniu traťovej rýchlosti na min. 120 km/h, k modernizácii železničného zvršku a spodku. Štúdiou uskutočniteľnosti bude preverená aj možnosť úplného zdvojkolažnenia traťového úseku. Modernizáciou by malo prísť k zvýšeniu bezpečnosti dopravy okrem iného aj v rámci modernizácie ŽST. Výhľadovým strategickým zámerom je obstaranie štúdie realizovateľnosti s následným spustením procesu EIA a projektovou prípravou stavby.
 - c) „Modernizácia trate Zvolen – Banská Bystrica – Vrútky“, ktorá by mala v sebe zahŕňať komplexnú rekonštrukciu železničného zvršku a spodku. Modernizácia prinesie zvýšenie bezpečnosti, a to modernizáciou zabezpečovacieho zariadenia na trati a v ŽST. Uvažuje sa aj so zavedením systému GSM-R a s čiastočným zdvojkolažnením traťového úseku a zvýšením rýchlosti. Výhľadovým strategickým zámerom pre tento traťový úseku je obstaranie štúdie realizovateľnosti s následným spustením procesu EIA.

Vyhodnotenie – stanovisko sa akceptuje v plnom rozsahu. Označenie tratí je potrebné opraviť. V dokumente doplniť strategické a rozvojové zámery, ktoré budú mať pozitívny vplyv na mobilitu v širšom okolí ako aj výrazný samotný dopad na zlepšenie kvality životného prostredia.

Celkové zhodnotenie opodstatnenosti uvedených pripomienok a vyjadrenie posudzovateľa k nim:

Uplatnené pripomienky a požiadavky od orgánov štátnej správy a odborných organizácií sú odôvodnené a preto je potrebné ich zapracovať do výsledného návrhu strategického dokumentu. Časť pripomienok ktoré smerujú už ku konkrétnym aktivitám / projektom budú predmetom následného procesu a budú sa uplatňovať po spracovaní a schválení Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 (s výhľadom do roku 2030) resp. budú posudzované ako samostatné činnosti v zmysle procesu EIA podľa zák. č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. Niektoré pripomienky sú len doplňujúceho charakteru a upozornení, na aktuálne právne predpisy, ktoré je potrebné rešpektovať.

3. Verejné prerokovanie a jeho závery

Podľa §11 ods. 3 zákona o posudzovaní obstarávateľ správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu zabezpečil v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie. Termín a miesto verejného prerokovania v zmysle §11 ods. 4 zákona o posudzovaní oznámil obstarávateľ príslušnému orgánu a zároveň ho zverejnil na webovom sídle obstarávateľa. Informáciu o verejnom prerokovaní zároveň zaslal všetkým dotknutým orgánom. Okrem toho bola vytvorená tlačová správa s informáciou o konaní verejného prerokovania, ktorá bola zverejnená na webe. Taktiež boli oslovení partneri, s ktorými sa komunikovalo pri tvorbe dokumentu.

Uvedené verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu sa konalo dňa 26. 07. 2022 o 10:00 hod. v zasadacej miestnosti Mestského úradu vo Zvolene.

Na rokovaní sa zúčastnili zástupcovia obstarávateľa jednotlivých miest a obcí z územia UMR Zvolen, poslanci, zástupcovia štátnej správy a verejnosť.

Program verejného prerokovania:

1. Prívitanie účastníkov a úvod do obsahu verejného prerokovania
2. Prezentácia strategického dokumentu - Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 (s výhľadom do roku 2030)
3. Prezentácia Správy o hodnotení strategického dokumentu
4. Rôzne a diskusia
5. Záver

Oprávnený zástupca obstarávateľa primátorka mesta Zvolen Ing. Lenka Balkovičová, verejné prerokovanie otvorila a privítala zúčastnených. Ing. Potančoková, referent odboru rozvoja mesta Zvolen následne prítomných informovala o samotnej Správe o hodnotení a taktiež o ďalšom postupe prác na strategickom dokumente. Oboznámila prítomných s jednotlivými fázami spracovania strategického dokumentu a s časovým harmonogramom prác. V rámci diskusie boli zodpovedané otázky prítomných, ktorý sa zaujímali hlavne o možnosť dopĺňania projektov do zásobníka aktivít/projektov, taktiež o implementáciu jednotlivých projektov resp. otázky sa týkali už konkrétnych pripravovaných investičných zámerov mesta Zvolen. Zápis z verejného prerokovania vyhotovila Ing. Potančoková a ten spolu s prezenčnou listinou je uložený u obstarávateľa a na Okresnom úrade vo Zvolene ako dokladová časť.

Závery z verejného prerokovania – Na základe výsledkov verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu možno konštatovať, že účastníci nemali pripomienky takého charakteru, pre ktorý by nebolo možné strategický dokument v celom rozsahu schváliť a z ich strany nebol vyjadrený žiadny nesúhlas so spracovanou správou o hodnotení strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Vplyvy strategického dokumentu na dotknuté územie boli zdokumentované a vyhodnotené na základe prehodnotenia všetkých podkladových materiálov a vyjadrení zainteresovaných subjektov. Celkové hodnotenie návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu vychádza z obsahu a hlavných cieľov strategického dokumentu, jeho vzťahu k iným relevantným strategickým dokumentom, z dôležitých aspektov súčasného stavu životného prostredia a jeho pravdepodobného vývoja v prípade, že by sa navrhovaný strategický dokument neschválil, z environmentálnej charakteristiky oblastí,

ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené navrhovaným strategickým dokumentom, všetkých jestvujúcich environmentálnych problémov, ktoré sú relevantné pre hodnotený strategický dokument, z cieľov ochrany životného prostredia, ktoré sú relevantné pre navrhovaný strategický dokument a spôsob, akým boli tieto ciele a ďalšie úvahy o environmentálnych aspektoch zohľadnené pri príprave navrhovaného strategického dokumentu, ako aj z pravdepodobných významných vplyvov na životné prostredie vrátane vplyvov na biodiverzitu, populáciu, zdravie obyvateľstva, živočíchy, rastliny, pôdu, vodu, ovzdušie, klimatické faktory, kultúrne dedičstvo, dedičstvo nehmotnej povahy vrátane architektonického a archeologického dedičstva, krajinu a vzájomných vzťahov uvedených faktorov, z opatrení na predchádzanie, znižovanie a čo najväčšiu kompenzáciu každého nepriaznivého vplyvu navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a v neposlednom rade aj z náčrtu dôvodov pre výber variantu a opisu spôsobu, akým sa vykonalo hodnotenie, vrátane uvedenia nedostatkov a neurčitostí, ktoré sa vyskytli pri zostavovaní požadovaných informácií, z popisu opatrení určených na monitorovanie a netechnického zhrnutia informácií.

Samotná povaha strategického plánovania, ktoré sa na rozdiel od územného plánovania nezaobrá otázkami presnej lokalizácie aktivít v území, ani stanovovaním záväzných regulatívov využitia územia je dôvodom, že miera a významnosť predpokladaných vplyvov v dôsledku realizácie navrhovaného strategického dokumentu sa nedá presnejšie definovať. Identifikácia predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie je spracovaná vzhľadom k podrobnosti a charakteru dokumentu. Je potrebné si uvedomiť, že strategický dokument je zameraný na relatívne veľkú územnú jednotku (cca 17 552 ha) a vo väčšine prípadov sa jedná o strategické smerovanie územia v hlavných socioekonomických oblastiach. Reálne vplyvy súvisiace s navrhovaným strategickým dokumentom sa prejavujú až v súvislosti s realizáciou činností a následne prevádzkou týchto činností, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami strategického dokumentu. Preto v tejto etape poznania možno vplyvy na životné prostredie predpokladať len rámcovo. Niektoré z neurčitostí je ešte možné eliminovať v priebehu dopracovania definitívnej verzie strategického dokumentu. Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností bude hodnotené v ich vlastnom procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní.

Strategický dokument svojou víziou a stratégiou vytvára rámec pre podrobnejšie činnosti, ktoré po jeho schválení budú možné realizovať. Strategický dokument sa venuje podpore aktivít na území UMR Zvolen a nepredpokladajú sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátnej hranice.

V rámci posudzovania predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie boli vyšpecifikované najmä tieto vplyvy s nasledujúcou charakteristikou:

- ~ priamy environmentálny vplyv je zmena v životnom prostredí, ktorá je vyvolaná bezprostredným uplatňovaním predkladaného materiálu,
- ~ sekundárny alebo nepriamy environmentálny vplyv je zmena prvku životného prostredia spôsobená zmenou iného prvku,
- ~ kumulatívny vplyv je vplyv na životné prostredie, ktorý možno očakávať v dôsledku pôsobenia vplyvu uplatňovania predkladaného materiálu, ak je tento vplyv vo vzájomnej funkčnej a časovej súvislosti s vplyvom všetkých doterajších, súčasných a plánovaných aktivít. Kumulatívny vplyv vzniká, keď napr. niekoľko zmien s nepatrným vplyvom má spolu významný vplyv, alebo keď niekoľko samostatných vplyvov predkladaného materiálu (napr. hluk, prach, vzhľad) má spoločný vplyv,
- ~ synergia environmentálnych vplyvov je znásobovanie účinku kumulatívnych environmentálnych vplyvov na životné prostredie,

- ~ pozitívny vplyv predstavuje zmenu stavu prvkov životného prostredia, ktorá zlepšuje podmienky života (napr. človeka, rastlín, živočíchov) a kvalitu ďalších zložiek životného prostredia (napr. voda, pôda, horninové prostredie, ovzdušie),
- ~ negatívny vplyv predstavuje zmenu stavu prvkov životného prostredia, ktorá zhoršuje podmienky života (človeka, rastlín, živočíchov) a kvalitu ďalších zložiek životného prostredia (napr. voda, pôda, horninové prostredie, ovzdušie).

Strategický dokument sa svojím obsahom venuje témam z rôznych socioekonomických oblastí a vytvára rámec pre množstvo ďalších projektov, ktoré na základe uvedených skutočností bude možné začať realizovať. Avšak strategický dokument nám predstavuje okruhy týchto projektov, pričom nie je známe ich konkrétne technické riešenie a ani to koľko projektov sa v danej téme skutočne bude realizovať. Preto vyhodnotenie kumulatívnych ale aj synergických vplyvov je možné len hrubo odhadovať. Treba si uvedomiť, že dokument sa zaoberá piatimi základnými prioritami, ktorých súčasťou sú strategické balíčky, ktoré ako celok majú prispieť k naplneniu hlavného cieľa strategického dokumentu, ktorým je vytvoriť inovatívne, environmentálne udržateľné, prepojené, súdržné a vzdelané územie s kvalitným životom jeho obyvateľov na území UMR Zvolen. Z uvedeného cieľa jasne vyplýva, že dokumentom definované priority by mali mať spolu významný pozitívny kumulatívny vplyv.

Pozitívny kumulatívny vplyv alebo vplyvy vyplynuli aj z výsledkov súhrnného hodnotenia piatich priorít a ich balíčkov. Je možné vidieť synergické pôsobenie jednotlivých hierarchicky nižších strategických alebo investičných balíčkov na výslednú hodnotu celej priority. Nie je možné ale úplne vylúčiť pri niektorých aktivitách, ktoré sa neskôr majú realizovať stret so záujmami ochrany prírody. Zohľadnením riešenia orgánu a organizácie ochrany prírody v časti VI. 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ sa preventívne eliminuje tento vplyv.

Celkovo možno konštatovať, že schválenie návrhu strategického dokumentu nebude mať významné negatívne vplyvy na národnej, regionálnej ani lokálnej úrovni a dopady na horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny, geodynamické a geomorfologické javy, pôdu, miestnu klímu, ovzdušie, povrchové a podzemné vody, hlukovú situáciu na genofond, biodiverzitu, biotu, ekologickú stabilitu, chránené stromy, chránené územia podľa zákona o ochrane prírody, krajinu, jej štruktúru, využívanie a scenériu, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo a jeho zdravie, odpadové hospodárstvo, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života a ich zraniteľnosť, na urbánny komplex, na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel, architektúru, budovy, na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, na poľnohospodársku a priemyselnú výrobu, lesné hospodárstvo, dopravu, stavby, činnosti, infraštruktúru, či služby, rekreáciu a cestovný ruch možno považovať v konečnom kontexte za zanedbateľné v porovnaní s celkovým pozitívnym prínosom.

Komplexné hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie teda predstavuje syntézu pomerného zastúpenia analyzovaných vplyvov činností na obyvateľstvo, živú a neživú prírodu, krajinu a hospodárske využívanie prostredia. Z hodnotenia jednotlivých vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladajú významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenia, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov, pokiaľ budú splnené požiadavky uvedené v časti VI. Závery tohto záverečného stanoviska.

Ostatné predpokladané možné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie sú popísané v správe o hodnotení strategického dokumentu, odbornom posudku a tiež v samotnom návrhu strategického dokumentu.

Spracovateľka odborného posudku na záver konštatuje, že jednotlivé hodnotenia predpokladaných vplyvov v Správe o hodnotení boli spracované s akceptovateľnou mierou neurčitosti a však dostatočne postačujú pre účely hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie. Keďže dokument ako celok sleduje ciele zamerané na zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, posilňovanie ochrany prírody a biodiverzity, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti územia, možno konštatovať, že pozitívne vplyvy prevyšujú nad negatívnymi. Keďže sa jedná o predpokladané vplyvy dopadu na životné prostredie, ich miera sa v tejto etape spracovania strategického dokumentu nedá presne určiť.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Na území UMR Zvolen je vymedzených 5 chránených území a 3 územia NATURA 2000 a 3 chránené stromy.

Chráneným územím NATURA 2000 na území UMR Zvolen sú:

- SKUEV0245 Boky, kde platí 5 stupeň ochrany
- SKUEV0186 Mláčky, kde platí 2,3,5 stupeň ochrany
- Navrhované územie SKUEV 4027 Slatinka

Schválením návrhu predmetného strategického dokumentu sa nepredpokladajú priame negatívne vplyvy do chránených území ktoré sú chránené podľa zákona o ochrane prírody a krajiny ani do území spoločnej európskej siete chránených území Natura 2000. Avšak vzhľadom na všeobecný charakter strategického dokumentu a aj rozsah jeho územia nie je možné vypracovať ich podrobné posúdenie a ani nie je možné v prípade ďalších realizácií už konkrétnych aktivít, ktoré vyplynú zo strategického dokumentu vylúčiť stret so záujmami ochrany prírody. Je teda potrebné poukázať na nutnosť hodnotiť projekty pre ktoré strategický dokument vytvára rámec v nižších etapách plánovacieho a rozhodovacieho procesu samostatným posúdením predpokladaných vplyvov (ktoré budú konkretizované a podrobne vyhodnocované) na životné prostredie podľa aktuálnej legislatívy. Podľa §4 ods. 5 zákona o posudzovaní posudzovanie vplyvov strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti uvedenej v tretej časti zákona o posudzovaní. Takisto je nevyhnutné strategické dokumenty lokálneho rozvoja vyplývajúce z rozpracovania regionálnej stratégie na nižšiu úroveň podrobiť strategickému environmentálnemu hodnoteniu podľa zákona o posudzovaní ak podliehajú dikcii zákona o posudzovaní.

Mierne negatívne vplyvy na chránené územia možno rámcovo predpokladať u aktivít strategického dokumentu zameraných na dopravu a rozvoj turizmu . V rámci ostatných projektov je možné konštatovať, že sa nepredpokladajú ich priame negatívne vplyvy na chránené územia.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe komplexných výsledkov procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu „*Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2030*“ na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v súlade s ustanoveniami zákona o posudzovaní, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním sa najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanovisk k oznámeniu strategického dokumentu, k určenému rozsahu hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného návrhu strategického dokumentu, stanovisk k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledku verejného prerokovania, výsledku odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

prijatie strategického dokumentu „**Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2030**“ a podmienok dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, úpravu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. Závěry, bode č. 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.“ tohto záverečného stanoviska, realizovania dôsledného monitoringu podľa kapitoly VI. Závěry, bodu č. 5. „Návrh monitoringu.“ tohto záverečného stanoviska a za dodržania podmienky, že ak jednotlivé činnosti, resp. strategické dokumenty realizované podľa navrhovaného strategického dokumentu budú spĺňať kritériá na posudzovanie ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní, bude potrebné pred ich povolením, resp. schválením podľa osobitných predpisov vykonať ich posúdenie vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní.

2. Odporúčany variant.

Na základe komplexných výsledkov hodnotenia vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, nakoľko bol návrh strategického dokumentu vypracovaný v jednom variantom riešení (okrem nulového variantu), odporúča sa jeho prijatie vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie za predpokladu úpravy návrhu strategického dokumentu podľa kapitoly VI. Závěry, bodu č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska a realizovania dôsledného monitoringu podľa kapitoly VI. Závěry, bodu č. 5. „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Z priebehu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „*Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského*

rozvoja Zvolen na obdobie 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2030“ boli uplatnené niektoré relevantné odporúčania, pripomienky a požiadavky doručené k strategickému dokumentu od zainteresovaných subjektov vrátane dotknutej verejnosti, na základe ktorých je potrebné predmetný strategický dokument dopracovať. Na základe celkového výsledku posudzovania vplyvov podľa zákona o posudzovaní sa určujú tieto odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu navrhovaného strategického dokumentu:

- Doplniť do strat. dokumentu strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre
- Opraviť v strategickom dokumente označenie tratí v zmysle stanoviska Železníc SR
- Strategický dokument zosúladiť s nadradenou dokumentáciou PHRSR BBSK ako aj s UPN VÚC (napr. v časti výstavba a rozšírenie logistického centra v obci Budča)
- V prílohe č. 3 Merateľné ukazovatele doplniť údaje ktoré pri spracovaní dokumentu boli nedostupné resp. nie sú stanovené cieľové hodnoty, ktoré budú určujúce pre vyhodnocovanie a následný monitoring
- Odporúčaním je vyhodnotenie predpokladaných vplyvov uviesť prehľadne v tabuľke, pričom každému vplyvu by bola priradená bodová hodnota podľa významnosti, z ktorej by bolo zrejmé, ktoré vplyvy sú v území rozhodujúce a s ktorými je potrebné sa detailnejšie zaoberať pri napĺňaní záverov strategického dokumentu.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Toto záverečné stanovisko bolo vypracované v súlade s §14 a prílohy č. 6 zákona o posudzovaní, v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene na základe všetkých dostupných podkladov, celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2030“ na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil stav využitia navrhovaného územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen, opodstatnenosť a relevantnosť všetkých predložených stanovísk zainteresovaných subjektov vrátane dotknutej verejnosti v rámci posudzovania, výsledok verejného prerokovania, závery odborného posudku, s využitím dostupných informácií a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní a pri odporúčaní variantu a prijatia návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy vplyvy popísané v kapitole IV. „Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska a boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení.

V rámci procesu posudzovania vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie nebolo príslušnému orgánu doručené žiadne negatívne a iné stanovisko, resp. vyjadrenie, ktoré by znemožňovalo schválenie navrhovaného strategického dokumentu po jeho úprave znenia podľa odporúčaní uvedených v časti VI. Závery, bode č. 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Všetky stanoviská zainteresovaných subjektov, predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie sú uvedené v časti III. bode 6. „Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie“.

Z výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, oznámenia, doručených stanovísk, určeného rozsahu hodnotenia pre správu o hodnotení strategického dokumentu, správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, verejných prerokovaní, doplňujúcich informácií a odborného posudku vyplýva, že je potrebné upraviť navrhovaný strategický dokument podľa odporúčaní uvedených v časti VI. ZÁVERY, bode č. 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Takto prepracovaný strategický dokument je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Za predpokladu akceptovania a realizácie odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu a dôsledným monitoringom je možné minimalizovať prevažnú časť očakávaných, ako i reálne jestvujúcich negatívnych vplyvov schválenia navrhovaného strategického dokumentu a zabezpečiť tak prevahu pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu.

5. Návrh monitoringu

Podľa ustanovení §16 ods. 1 zákona o posudzovaní obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojojovaniu monitorovania.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva podľa §16 ods. 2 zákona o posudzovaní v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vo vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Podľa §16 ods. 3 zákona o posudzovaní ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa tohto zákona o posudzovaní sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Podľa §16 ods. 4 zákona o posudzovaní obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa §16 odseku 2 zákona o posudzovaní, ako aj o zabezpečení povinností podľa §16 ods. 3 zákona o posudzovaní v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.

V zmysle §16 ods. 5 zákona o posudzovaní príslušný orgán bezodkladne zverejní informácie doručené podľa §16 ods. 4 zákona o posudzovaní na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Systém monitorovania slúži pre účely hodnotenia implementácie PHRSR UMR Zvolen na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov plnenia priorít a cieľov stratégie.

Proces monitoringu a hodnotenie plnenia priorít a cieľov PHRSR za svoje územie budú realizovať mestá a obce na území UMR Zvolen. Následne bude realizované aj spoločné monitorovanie a hodnotenie plnenia priorít a cieľov za celé územie UMR Zvolen.

Proces monitoringu sa opiera o systém zberu a spracovania dát, ktoré sa následne vyhodnotia a na základe nich sa spracuje hodnotia správa. Hodnotiacia správa bude podkladom pre aktualizáciu strategického dokumentu.

Monitorovanými merateľnými ukazovateľmi hlavného cieľa PHRSR UMR Zvolen budú:

- Index kvality života v okrese Zvolen
- Počet obyvateľov s trvalým pobytom v UMR Zvolen
- Prírastok obyvateľov sťahovaním v UMR Zvolen
- Index ekonomického zaťaženia v okrese Zvolen
- Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Zvolen
- Miera ekonomickej aktivity v okrese Zvolen
- Miera zamestnanosti v okrese Zvolen
- Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v UMR Zvolen
- Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v UMR Zvolen
- Podiel vyseparovaného odpadu v okrese Zvolen
- Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v UMR Zvolen
- Podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním na území UMR Zvolen
- Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi so spoločne posudzovanými osobami v okrese Zvolen
- Počet postavených bytov v UMR Zvolen
- Počet aktivít realizovaných z akčného plánu PHRSR UMR Zvolen
- Výška realizovaných investícií z akčného plánu PHRSR UMR Zvolen

Hodnotiaca správa o realizácii priorít a cieľov PHRSR bude zameraná na zistenie:

- úspešnosti plnenia priorít a cieľov pri implementácii PHRSR
- správnosti voľby nástrojov pri implementácii PHRSR
- či sú ciele, proces implementácie, alebo výsledky implementácie stratégie ovplyvnené meniacimi sa okolnosťami, efektívnosti alokovaných zdrojov

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Celkovo je možno konštatovať, že environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen, nakoľko sú vzhľadom na charakter a rozsah predmetného strategického dokumentu jeho integrálnou súčasťou. Cieľom strategického environmentálneho posudzovania bolo posúdiť predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a navrhnúť také opatrenia, ktoré budú negatívne vplyvy eliminovať a minimalizovať.

Na základe komplexného zhodnotenia návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu, ako aj odborného posudku k správe o hodnotení strategického dokumentu možno konštatovať, že v správe o hodnotení boli environmentálne aspekty zohľadnené v primeranej miere k dostupným informáciám o stave životného prostredia v riešenom území, k údajom v strategickom dokumente navrhovaných aktivitách a opatreniach, viazaných na špecifické ciele strategického dokumentu. Správa o hodnotení zhodnotila súčasný stav životného prostredia, definovala jednotlivé okruhy problémov z hľadiska životného prostredia a taktiež zhodnotila možné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie, pričom stratégia ako celok i väčšina navrhovaných opatrení budú mať pozitívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Ostatné negatívne vplyvy bude možné vhodnými opatreniami eliminovať resp. minimalizovať.

Z hľadiska vyhodnotenia úplnosti správy o hodnotení spracovateľka odborného posudku konštatovala, že jej členenie zodpovedá prílohe č. 4 zákona o posudzovaní, tzn. členeniu správy o hodnotení strategického dokumentu. Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje dostatočné informácie o charaktere navrhovaného strategického dokumentu, základné informácie o súčasnom stave životného prostredia a základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. V správe o hodnotení sú vyhodnotené predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, ktoré bolo možné v tejto fáze spracovania strategického dokumentu identifikovať. Podrobnejšie hodnotenie správy o hodnotení je uvedené v kapitole III. v bode 5. „Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu“. Nedostatky, resp. nezrovnalosti, ktoré sa vyskytli v správe o hodnotení nie sú takého charakteru, že by ovplyvnili celkové výsledky procesu posudzovania strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen na životné prostredie. Doručené stanoviská obsahovali predovšetkým požiadavky na doplnenie alebo úpravu údajov do správy o hodnotení strategického dokumentu alebo do návrhu predmetného dokumentu. Pretože je posudzovaný dokument v štádiu návrhu, je priestor na optimalizáciu výsledného čistopisu s tým, že opodstatnené relevantné pripomienky sú zahrnuté do navrhovaných podmienok záverečného stanoviska. Podrobnejší popis stanovísk predložených k správe o hodnotení (a k návrhu strategického dokumentu) a ich celkové vyhodnotenie v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie predmetného strategického dokumentu je uvedený v kapitole III. bode 6. „Stanoviská predložené k správe o hodnotení a vyhodnotenie tohto záverečného stanoviska“.

Možnosť vykonania konzultácií podľa §63 zákona o posudzovaní v nadväznosti na §65g ods. 1 zákona o posudzovaní nevyužil žiaden subjekt (verejnosť, zainteresované subjekty).

Strategický dokument PHRSR UMR Zvolen je spracovaný v jednom variante riešenia (okrem nulového variantu). Aktuálne legislatívne a metodické podmienky vzťahujúce sa k spracovaniu dokumentácií tohto typu neurčujú viac variantné spracovanie takéhoto dokumentu. Dôvodom kladného záverečného stanoviska strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen vo variante, ktorý bol posudzovaný, je jeho environmentálna prijateľnosť z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie za predpokladu úpravy návrhu strategického dokumentu podľa kapitoly VI. Závery, bodu č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska a realizovania dôsledného monitoringu podľa kapitoly VI. Závery, bodu č. 5. „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska“.

Informácie o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom sú uvedené v kapitole VI. Závery, bode 5. „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

Reálne vplyvy súvisiace s navrhovaným strategickým dokumentom sa prejavia až v súvislosti s realizáciou aktivít či projektov resp. činností a následne ich prevádzkou. Preto v tejto etape poznania možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo .

Z odporúčaní správy o hodnotení strategického dokumentu boli do záverečného stanoviska prevzaté relevantné požiadavky mimo tých, ktoré už sú súčasťou strategického dokumentu.

Opodstatnené vecné požiadavky aj formálne pripomienky uplatnené v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie sú premietnuté do kapitoly VI. „Závery, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Zainteresovaná verejnosť podľa §6a zákona o posudzovaní je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí podľa §6 ods. 2 zákona o posudzovaní fyzická osoba, právnická osoba a občianska iniciatíva.

Príslušný orgán a obstarávateľ strategického dokumentu v priebehu posudzovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu vykonali všetky zákonom požadované kroky v zákonom stanovených lehotách, aby sa informácia o spracovanom oznámení o strategickom dokumente a tiež správa o hodnotení strategického dokumentu ako aj informácia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu (§11 zákona o posudzovaní) a o možnosti predložiť pripomienky dostala čo k najširšej verejnosti. Na základe dostupných podkladov a informácií v priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu (§6a a súvisiace ustanovenia zákona o posudzovaní) zo strany verejnosti nebolo doručené žiadne písomné stanovisko s pripomienkou k vypracovanému strategickému dokumentu.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie
Študentská 2084/12
961 08 Zvolen

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Eduard Bublinec
vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Zvolen, dňa 23.09.2022